

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
РЕКОМЕНДАЦІЇ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ
ПІВНІЧНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

«12» серпня 2021

№60/23рк/к

м. Київ

Суб'єктам господарювання, які здійснюють діяльність на ринку доставки продуктів харчування з місць роздрібної торгівлі (за реєстром)

Про запобігання порушенням законодавства про захист економічної конкуренції

Північним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) здійснюється державний контроль за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції на засадах рівності суб'єктів господарювання перед законом, пріоритету прав споживачів та сприяння розвитку добросовісної конкуренції, зокрема, суб'єктами господарювання, що здійснюють діяльність у межах м. Києва та Київської, Житомирської, Черкаської, Чернігівської областей на ринку, що діють на ринку надання послуг з доставки продуктів харчування з місць роздрібної торгівлі (далі - Послуги).

Внаслідок дії обмежень, запроваджених в більшості країн світу в умовах поширення гострої респіраторної інфекції COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, значна частка покупців перейшла від особистого відвідування супермаркетів до користування сервісами доставки продуктів харчування. Зазначене підтверджується результатами дослідження, проведеного McKinsey&Company «The State of Grocery Retail 2021: Europe», згідно якого під час пандемії продажі інтернет – магазинів зросли на 20 % та у короткостроковій перспективі очікується додаткове зростання їх частки (Джерело: <https://www.mckinsey.com/industries/retail/our-insights/the-path-forward-for-european-grocery-retailers>). Подібна тенденція до зростання ринку онлайн продажу продуктів харчування з доставкою з місць роздрібної торгівлі спостерігається й в Україні.

Внаслідок зростання вказаного ринку та посилення конкуренції серед його учасників, деякі суб'єкти господарювання вдаються до дій, що мають ознаки порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, у вигляді поширення неповних, неточних, неправдивих відомостей щодо умов надання Послуг. Про зазначене свідчать звернення споживачів, що надходять до Відділення. Так, Відділенням, зокрема, здійснюється розгляд заяви громадянки України щодо введення в оману споживача стосовно терміну доставки товару сервісом інтернет - магазину «cooker» (<https://cooker.net.ua/>) (далі – Заява). Зазначений сервіс розміщував рекламні матеріали щодо можливості доставки товарів за 30 та 15 хвилин. Згідно інформації, викладеній у Заяві, доставка товарів не відбулась у заявлений термін. До того ж, перелік товарів для замовлення у короткий строк є обмеженим, про що не було поінформовано споживача у рекламних матеріалах.

Крім того, за результатами попереднього дослідження інформації, що розповсюджується суб'єктами господарювання, які надають Послуги, з'ясовано, що сервіс доставки «ROCKET» пропонує миттєву доставку продуктів, мережа супермаркетів «Сільпо» пропонує доставку за 40 хвилин, а сервіс «Glovo» - за лічені хвилини.

Таким чином, дії з поширення відомостей щодо терміну доставки продуктів харчування без фактичного надання послуг у заявлений час для кожного покупця та зазначення терміну доставки продуктів без інформування щодо обмежень надання такої послуги можуть містити ознаки поширення неповної, неточної інформації, зокрема, внаслідок обраного способу її викладення, замовчування окремих фактів.

Для споживача вирішальним при обрані Послуги є ціна та якісні характеристики (швидкість доставки, наявність додаткових обмежувальних умов (мінімальної суми для замовлення, обмежений асортимент доступний для доставки термінових замовлень, доступність до замовлення усіх товарів тощо). З усіх запропонованих надавачів послуг він обере ту, яка буде мати максимальну корисність, що найповніше задовольняє потребу. Наприклад, при інших рівних умовах обере послугу, яка буде надана у найкоротший термін.

Таким чином, за рахунок повідомлення неповної, неточної, неправдивої інформації щодо умов надання Послуг, суб'єкти господарювання, що поширюють такі відомості зможуть посилити свою конкурентну позицію та отримати неправомірні переваги у вигляді збереженого ресурсу (людського, грошового, матеріально-технічного тощо), оскільки такі переваги отримані не завдяки власним досягненням, а внаслідок дій, що містять ознаки недобросовісної конкуренції.

Згідно зі статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» поширенням інформації, що вводить в оману, є повідомлення суб'єктом господарювання, безпосередньо або через іншу особу, одній, кільком особам або невизначеному колу осіб, у тому числі в рекламі, неповних, неточних, неправдивих відомостей, зокрема внаслідок обраного способу їх викладення, замовчування окремих фактів чи нечіткості формулювань, що вплинули або можуть вплинути на наміри цих осіб щодо придбання (замовлення) чи реалізації (продажу, поставки, виконання, надання) товарів, робіт, послуг цього суб'єкта господарювання.

Відповідно до статті 19 Закону України «Про захист прав споживачів», підприємницька практика є такою, що вводить в оману, якщо під час пропонування продукції споживачу не надається або надається у нечіткий, незрозумілий або двозначний спосіб інформація, необхідна для здійснення свідомого вибору, та забороняється.

Згідно зі статтею 14 Закону України «Про інформацію» інформацією про товар (роботу, послугу) є відомості та/або дані, які розкривають кількісні, якісні та інші характеристики товару (роботи, послуги). Правовий режим інформації про товар (роботу, послугу) визначається законами України «Про захист прав споживачів», «Про рекламу», іншими законами та міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Відповідно до положень Директиви № 2005/29/ЄС Європейського Парламенту та Європейської Ради від 11.05.2005 «Про недобросовісні торгівельні методи підприємств по відношенню до споживачів на внутрішньому ринку»: «...Комерційна діяльність вважається такою, що вводить в оману, якщо вона включає в себе недостовірну інформацію або складає загальне враження про товар, що вводить в оману або може ввести в оману середньостатистичного споживача, навіть якщо інформація вірна по відношенню до одного або декількох елементів товару, основних його характеристик, ціни товару, способу визначення ціни товару, права споживача тощо, та спонукає або може спонукати споживача здійснити покупку (заклучити договір), якої не було б, якщо споживач мав достовірні відомості...».

Враховуючи викладене, з метою запобігання порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, недопущення введення в оману споживачів та сприяння розвитку добросовісної конкуренції на ринку надання послуг з он-лайн продажу продуктів харчування з доставкою з місць роздрібної торгівлі, а також беручи до уваги соціальну значущість Послуг в умовах обмежень, які можуть бути запроваджені на території регіонів України, зокрема в м. Києві та Київській, Житомирській, Черкаській, Чернігівській областях, під час сезонного підвищення рівня захворюваності на грип та гострі респіраторні вірусні інфекції, зокрема на COVID-19, та не виключення введення локдауну восени 2021, керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», пунктом 3 Положення про

територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (із змінами і доповненнями), адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає такі обов'язкові для розгляду

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Суб'єктам господарювання, які здійснюють діяльність на ринку доставки продуктів харчування з місць роздрібної торгівлі та/або відповідають за поширення інформації щодо цих послуг, утриматися від поширення неповних, неточних, неправдивих відомостей щодо умов та строків надання своїх послуг.

Про результати розгляду цих рекомендацій повідомити Північне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України у **10-денний строк** з дня їх отримання.

З метою оперативного отримання інформації щодо розгляду рекомендацій, відповідь прошу надіслати на електронну адресу kv@amcu.gov.ua та дублюванням відправки листа поштою.

**Голова адміністративної колегії -
Голова відділення**

О. ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ

Реєстр до рекомендацій №60/23 рк/к від 12.08.2021

1	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЗАКАЗ.ЮА»
2	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ ФІРМА «БАЛАТОН»
3	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «СІЛЬПО-ФУД»
4	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ФОРА»
5	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ГЛОВО ЮКРЕЙН» (ТОВ «ГЛОВО ЮКРЕЙН»)
6	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «РАКЕТА ДЕЛІВЕРІ» (ТОВ «РАКЕТА ДЕЛІВЕРІ»)